

1. Особливості забезпечення освітнього процесу в умовах воєнного стану [сайт]: ЗВО «Подільський державний університет». URL: <https://www.pdatu.edu.ua/news-01/osoblivosti-zabezpechennya-osvitnogo-protsesu-v-umovakh-voennogo-stanu.html>. (дата звернення 17.08.2022).
2. *Проблеми впровадження дистанційної та дуальної форм здобуття вищої освіти в Українському державному університеті залізничного транспорту*: Наук.-метод. конф. університету: тези наук.-метод. конференції кафедр університету (Харків, 24–25 листопада 2021 р.). Харків: УкрДУЗТ, 2021. 140 с. URL: https://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/tezi-konf_2021-1.pdf. (дата звернення 17.08.2022).
3. *Проблеми впровадження змішаного навчання в Українському державному університеті залізничного транспорту*: тези наук.-метод. конф. кафедр університету (Харків, 25–26 листопада 2020 р.). Харків: УкрДУЗТ, 2020. С. 38–40. URL: <http://kart.edu.ua/events/naukovo-metodichna-konferencija-2020-roku>. (дата звернення 17.08.2022).
4. *Дотримання принципів академічної доброчесності учасниками освітнього процесу*: тези наук.-метод. конф. кафедр університету (Харків, 27–28 листопада 2019 р.). Харків: УкрДУЗТ, 2019. 155 с. URL: <http://kart.edu.ua/images/stories/novunu/28-11-2019/TEZY-NMK-2019.pdf>. (дата звернення 17.08.2022).
5. Освіта під час воєнного стану – 30 запитань та відповідей [сайт]: *Освітній омбудсмен України*. URL: <https://eo.gov.ua/osvita-pid-chas-vojennoho-stanu-30-zapytan-ta-vidpovidey/2022/04/18/>. (дата звернення 17.08.2022).
6. Освіта в умовах воєнного стану [сайт]: *Освітній омбудсмен України*. URL: <https://eo.gov.ua/osvita-v-umovakh-vojennoho-stanu/2022/04/11/>. (дата звернення 17.08.2022).
7. Центр забезпечення якості вищої освіти [сайт]: *Український державний університет залізничного транспорту*. URL: <https://kart.edu.ua/unit/cz-jakosti-vo>. (дата звернення 17.08.2022).
8. *Академія цифрового розвитку* [сайт]. URL: <https://www.digitalacademy.in.ua/>. (дата звернення 17.08.2022).
9. Цифрові інструменти Google для освіти [сайт]: *Міністерство освіти і науки України*. URL: <http://surl.li/csitl>. (дата звернення 17.08.2022).

*Д-р екон. наук, професор, завідувачка
О. Г. Кірдіна*

*канд. екон. наук, доцент В. М. Орлова
кафедри фінансів, обліку і аудиту*

Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)

ОСОБЛИВОСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКІСНОЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УНІВЕРСИТЕТІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Україна вже півроку функціонує в умовах повномасштабної війни. За цей час значних руйнувань зазнали фактично всі сфери господарювання, у т. ч. і освітня галузь. Станом на 11 серпня 2022 р. пошкоджено 2321 заклад освіти, з них повністю зруйновано – 286, близько 1200 об'єктів знаходяться на тимчасово окупованій території. З кожним днем збитки, завдані інфраструктурі країни, у т. ч. освітній сфері, невпинно зростають. На початок вересня лише прямі інфраструктурні збитки оцінили в 114,5 млрд дол. [1].

З огляду на зазначене можна констатувати, що провадження освітньої діяльності у 2022/2023 навчальному році супроводжуватиметься низкою викликів. Воєнний стан у країні і ускладнена на тлі воєнних дій вступна кампанія, скорочення видатків на освіту, наростання економічної, соціальної та психологічної напруженості в суспільстві, нова хвиля коронавірусної хвороби значно обмежують можливості щодо повноцінної реалізації освітнього процесу в університетах. За таких умов з метою забезпечення безпеки освітян та якості освітнього процесу більшістю закладів освіти прийнято рішення щодо продовження дистанційного навчання, яке розпочалося в умовах коронавірусу.

В умовах воєнного стану і після його завершення Україна потребуватиме професіоналів, здатних забезпечити стабілізацію та відродження української економіки і подальшу відбудову української держави. Саме тому викладачам на цьому етапі слід особливу увагу зосередити на забезпеченні якості освітнього процесу шляхом удосконалення змісту навчальних дисциплін, опанування нових методик та практик викладання, застосування інноваційних технологій віртуального навчання. Поряд з використанням традиційних для дистанційного навчання технологій (платформ Zoom, Google Meet, Microsoft Teams для проведення лекційних та практичних занять, платформи Moodle – для надання доступу студентам у будь-який час до навчальних матеріалів, виконання різних завдань, месенджерів Viber, Telegram, WhatsApp та ін. – для консультацій, надсилання на перевірку різних видів завдань та робіт студентами), все більшого поширення в аспекті підвищення якості навчального процесу набуває застосування й інших цифрових технологій як в аспекті навчання за допомогою цифрових технологій, так і застосування цифрових технологій з метою оцінки ступеня освоєння матеріалу, компетенцій, побудови та коригування освітніх треків, навчання цифрових технологій для професійних цілей. Серед них: цифрові інструменти Google (Google-форми і документи, Google Keep, Google Jamboard та ін.), віртуальні дошки (Padlet), сервіси для створення інтерактивних вправ (LearningApps.org), ментальні карти (MindMeister) тощо.

Отже, забезпечення якості вищої освіти в Університеті в умовах воєнного стану вимагає розбудови нової системи комунікації стейкхолдерів, зокрема викладачів та студентів, а також формування нової моделі викладача, який не лише бездоганно і професійно володіє знаннями з дисципліни, але й є психологічно стійким, мобільним, гнучким, готовим до оволодіння сучасними цифровими технологіями та інноваційними методами викладання.

¹ Прямі збитки українській інфраструктурі через війну сягають \$114 мільярдів. *Економічна правда: веб-сайт*. URL: <https://www.epravda.com.ua/news/2022/09/8/691298/> (дата звернення: 14.09.2022).